

**T.C.
KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ**

**TEKNOLOJİ FAKÜLTESİ
BİLİŞİM SİSTEMLERİ MÜHENDİSLİĞİ**

Yrd. Doç. Dr. Mustafa H.B. UÇAR

2. HAFTA

Yrd. Doç. Dr. Mustafa Hikmet Bilgehan UÇAR

- Entegre Yapıları
- Lojik Kapılar
- Lojik Devreler ve İfadeler
- Boolean Matematiği

ENTEĞRE DEVRELER

- ✓ Entegre, elektronikte tek başına kullanılan bir çok eleman birleştirilerek bir paket içine yerleştirilmesi, belirli giriş-çıkış pinlerinin bu paket kenarlarına dizilmesi sonucu oluşan tümleşik devredir.
- ✓ Elektronikte entegreler (chip, Integrated Circuit – IC) dijital ve analog sistemlere göre tasarlanabilir.

LOJİK ENTEGRELER

- ✓ Lojik entegreler içerdiği kapı adedine göre SSI, MSI, LSI, VLSI olarak sınıflandırılır.
  - ✓ SSI – Small Scale Integration (<12)
  - ✓ MSI – Medium Scale Integration (12-99)
  - ✓ LSI – Large Scale Integration (100-999)
  - ✓ VLSI – Very Large Scale Integration (>1000)

- ✓ Kapı adedinden daha yaygın olan diğer bir sınıflandırma içyapılarına ve üretim teknolojilerine göre yapılır.
  - ✓ RDL - Resistor Diode Logic
  - ✓ RTL - Resistor Transistor Logic
  - ✓ DTL - Diode Transistor Logic
  - ✓ HTL - High Threshold Logic
  - ✓ TTL - Transistor Transistor Logic
  - ✓ ECL - Emitter Coupled Logic
  - ✓ CMOS - Complementary Metal Oxide Semiconductor
  - ✓ I2L - Integrated Injection Logic

TTL ENTEGRE AİLESİ

- ✓ Günümüzde en yaygın olarak kullanılan dijital entegre ailesidir.
- ✓ TTL 'de çok emiterli transistörler kullanılmıştır.
- ✓ Bundan dolayı TTL entegreler hızlı çalışır.
- ✓ değerlerine göre çıkış uçlarında Lojik 1 veya Lojik 0 gözlenir.
- ✓ Bütün TTL entegreler +5V besleme voltajı ile çalışır.
- ✓ Alt gruplarında hız ve güç açısından çeşitli farklılıklar vardır.
- ✓ TTL entegrelerin girişi;
  - ✓ 0 - 0,8 Volt aralığında lojik 0,
  - ✓ 2 – 5 Volt aralığında lojik 1 olarak algılanır.
- ✓ TTL entegreler 74xx ve 54xx serilerinde imal edilirler.
- ✓ Bütün kapı entegrelerinde giriş uçlarına uygulanan Lojik 1 veya Lojik 0 değerlerine göre çıkış uçlarında Lojik 1 veya Lojik 0 gözlenir.

CMOS ENTEGRE AİLESİ

- ✓ CMOS (Complementary Metal Oxide Semiconductor - Tamamlayıcı Metal Oksit Yarı İletken) lojik ailesi, mantık fonksiyonları oluşturacak şekilde birbirine bağlı her iki tip (hem n-kanallı, hem de p-kanallı) MOS elemanından oluşmaktadır.
- ✓ MOS, FET üretiminde kullanılan bir teknolojidir.
- ✓ CMOS mantık ailesinin, güç tüketimi son derece düşüktür ve genellikle 10 nW civarındadır.
- ✓ CMOS mantığı, genellikle 5 - 15V aralığında tek kaynaklı çalışma için tanımlanır, ancak bazı devreler 3V veya 18V düzeyinde çalıştırılabilir.
- ✓ CMOS 'un yüksek kaynak gerilim değerlerinde çalıştırılması daha büyük bir güç kaybına neden olur.
- ✓ **CMOS 'un düşük güç tüketimi, yüksek gürültü bağışıklığı, yüksek paketleme yoğunluğu ve geniş kaynak gerilimleri aralığı gibi avantajlarından dolayı en yaygın kullanılan lojik entegrelerdendir.**
- ✓ CMOS entegreler yüksek frekanslarda kullanılmazlar.
- ✓ Giriş gerilimleri besleme gerilimini aşmamalıdır. Besleme yokken entegrenin girişine sinyal uygulanmamalıdır.

LOJİK KAPILAR (LOGIC GATES)

✓ VE KAPISI (AND GATE)

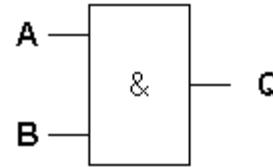
- ✓ VE kapısı, tüm girişleri Lojik 1 olduğunda çıkışı Lojik 1 olur. Girişlerden herhangi biri Lojik 0 ise çıkış Lojik 0'dır.
- ✓ TTL yapıdaki 7408 ve CMOS 4081 entegrelerinde iki girişli dört AND kapısı mevcuttur.

Sembolü

$$Q = A \cdot B$$

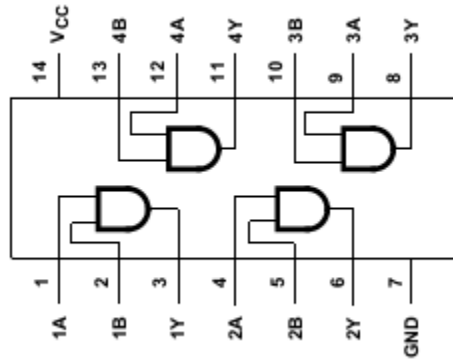
Çıkış Denklemi

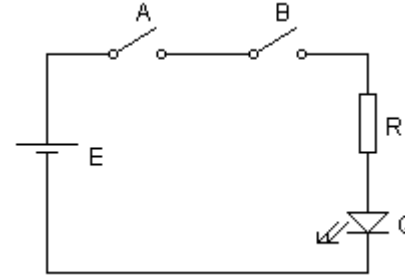
DIN Sembolü

A	B	Q
0	0	0
0	1	0
1	0	0
1	1	1

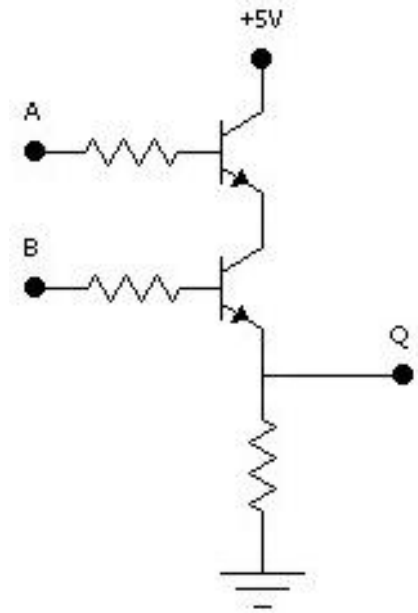
Doğruluk Tablosu

7408 Entegresi

Elektriksel Eşdevresi

İç Yapısı

LOJİK KAPILAR (LOGIC GATES)

✓ VE KAPISI (AND GATE)

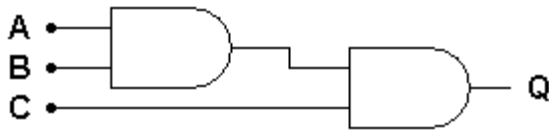
- ✓ VE kapısı giriş sayısı ihtiyaca göre arttırılabilir.
- ✓ 7411 entegresi 3 girişli, 7421 entegresi ise 4 girişli VE kapılarıdır.

3 Girişli Sembolü

$$Q = A \cdot B \cdot C$$

Çıkış Denklemi

2 girişli VE kapılarından
3 girişli VE kapısının elde edilmesi

A	B	C	Q
0	0	0	0
0	0	1	0
0	1	0	0
0	1	1	0
1	0	0	0
1	0	1	0
1	1	0	0
1	1	1	1

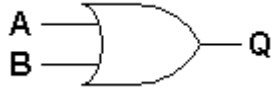
Doğruluk Tablosu

LOJİK KAPILAR (LOGIC GATES)

✓ VEYA KAPISI (OR GATE)

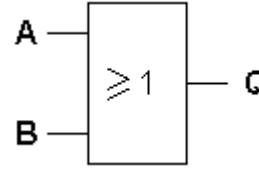
- ✓ VEYA kapısı, girişlerden herhangi biri Lojik 1 olduğunda çıkışı Lojik 1 olur. Girişlerin tamamı Lojik 0 ise çıkış Lojik 0'dır.
- ✓ TTL yapıdaki 7432 ve CMOS 4071 entegrelerinde iki girişli dört OR kapısı mevcuttur.

Sembolü

$$Q = A + B$$

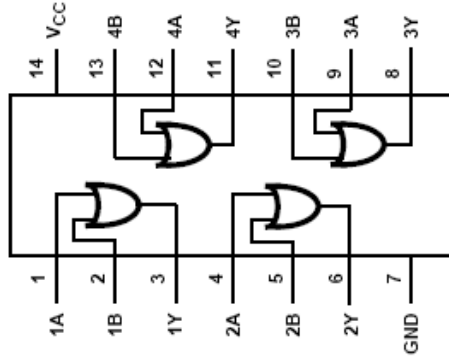
Çıkış Denklemi

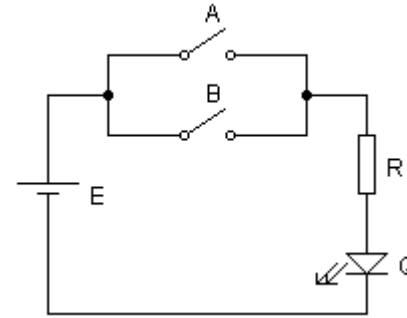
DIN Sembolü

A	B	Q
0	0	0
0	1	1
1	0	1
1	1	1

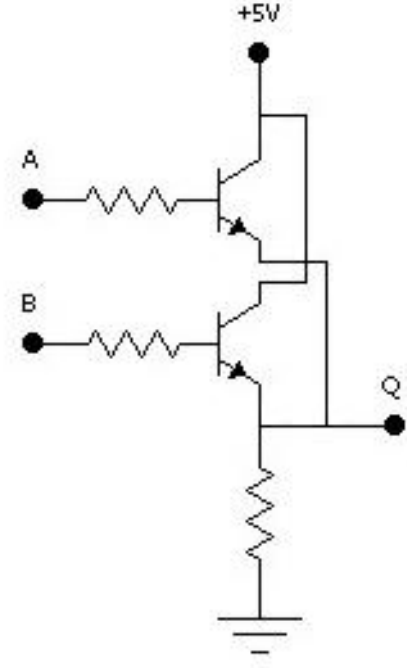
Doğruluk Tablosu

7432 Entegresi

Elektriksel Eşdevresi

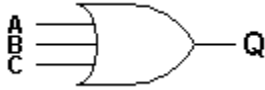

İç Yapısı

LOJİK KAPILAR (LOGIC GATES)

✓ VEYA KAPISI (OR GATE)

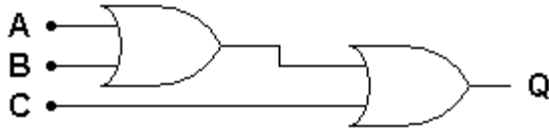
- ✓ VEYA kapısı giriş sayısı ihtiyaca göre arttırılabilir.
- ✓ 4075 entegresi 3 girişli, 4072 entegresi ise 4 girişli VEYA kapılarıdır.

3 Girişli Sembolü

$$Q = A + B + C$$

Çıkış Denklemi

2 girişli VEYA kapılarından
3 girişli VEYA kapısının elde edilmesi

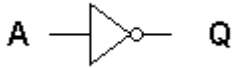
A	B	C	Q
0	0	0	0
0	0	1	1
0	1	0	1
0	1	1	1
1	0	0	1
1	0	1	1
1	1	0	1
1	1	1	1

Doğruluk Tablosu

LOJİK KAPILAR (LOGIC GATES)

✓ DEĞİL KAPISI (NOT GATE)

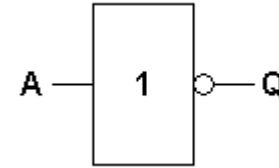
- ✓ DEĞİL kapısı, bir giriş bir çıkıştan oluşur.
- ✓ Girişine uygulanan Lojik değerın tersini çıkışa verir.
- ✓ TTL yapısındaki 7404 ve CMOS 4069 entegreleri iç yapısında 6 adet DEĞİL kapısı bulundurlar.

Sembolü

$$Q = A' = \bar{A}$$

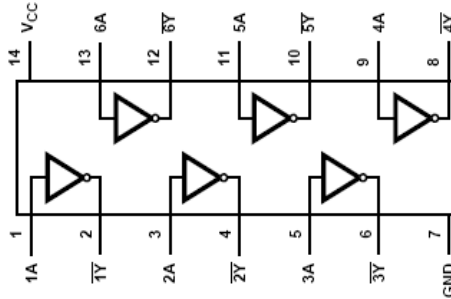
Çıkış Denklemi

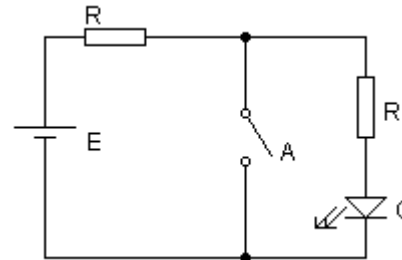
DIN Sembolü

A	Q
0	1
1	0

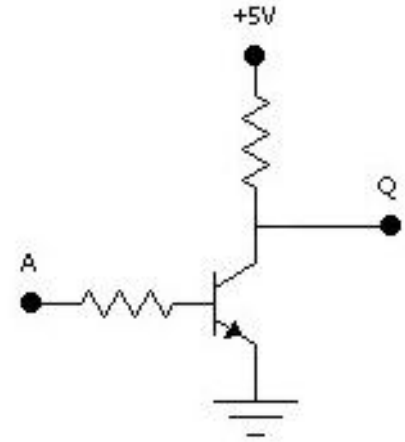
Doğruluk Tablosu

7404 Entegresi

Elektriksel Eşdevresi

İç Yapısı

LOJİK KAPILAR (LOGIC GATES)

✓ VEDEĞİL KAPISI (NAND GATE)

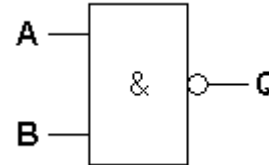
- ✓ VEDEĞİL kapısı VE kapısı çıkışına DEĞİL kapısının eklenmesiyle oluşur.
- ✓ VE kapısında elde edilen çıkışların tam tersi elde edilir.
- ✓ TTL yapıdaki 7400 ve CMOS 4011 entegrelerinde iki girişli dört NAND kapısı mevcuttur.

Sembolü

$$Q = \overline{A \cdot B}$$

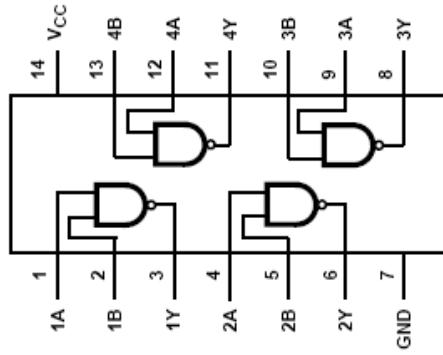
Çıkış Denklemi

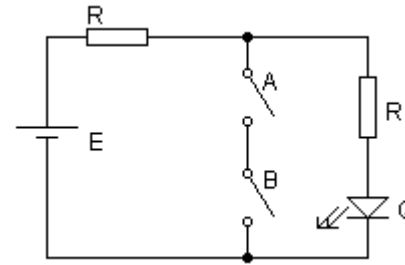
DIN Sembolü

A	B	Q
0	0	1
0	1	1
1	0	1
1	1	0

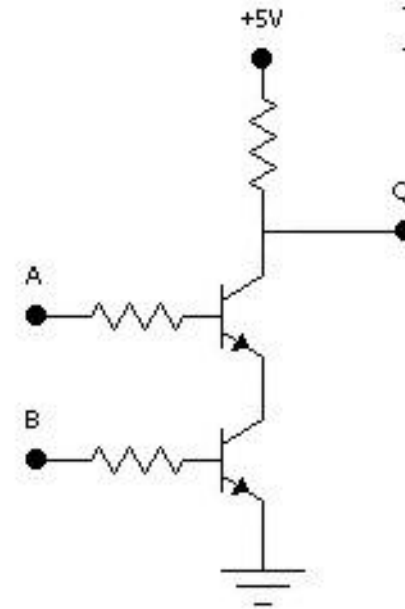
Doğruluk Tablosu

7400 Entegresi

Elektriksel Eşdevresi

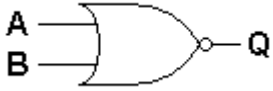

İç Yapısı

LOJİK KAPILAR (LOGIC GATES)

✓ VEYADEĞİL KAPISI (NOR GATE)

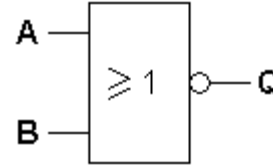
- ✓ VEYADEĞİL kapısı VEYA kapısı çıkışına DEĞİL kapısının eklenmesiyle oluşur.
- ✓ VEYA kapısında elde edilen çıkışların tam tersi elde edilir.
- ✓ TTL yapıdaki 7402 ve CMOS 4001 entegrelerinde iki girişli dört NAND kapısı mevcuttur.

Sembolü

$$Q = \overline{A + B}$$

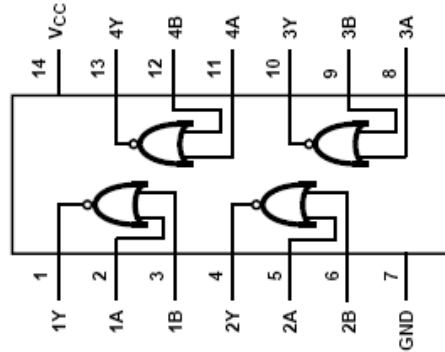
Çıkış Denklemi

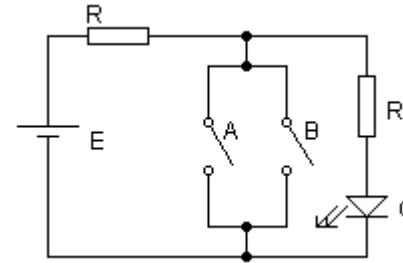
DIN Sembolü

A	B	Q
0	0	1
0	1	0
1	0	0
1	1	0

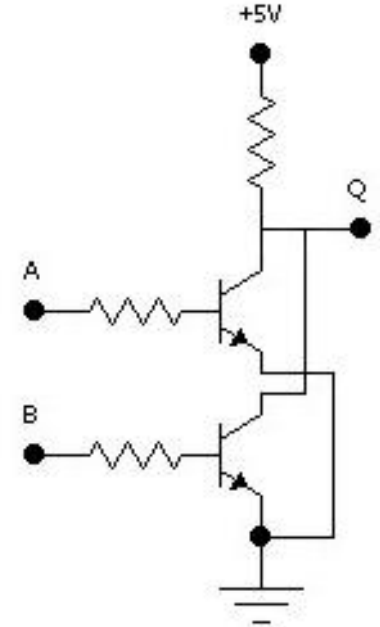
Doğruluk Tablosu

7402 Entegresi

Elektriksel Eşdevresi

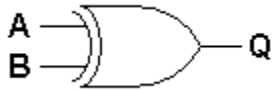

İç Yapısı

LOJİK KAPILAR (LOGIC GATES)

✓ ÖZEL VEYA KAPISI (EXOR GATE)

- ✓ Girişleri farklı olduğunda çıkış Lojik 1, girişleri aynı olduğunda ise çıkış Lojik 0 olur. Bu sebeple farklılık kapısı olarak da adlandırılır.
- ✓ TTL yapıdaki 7486 ve CMOS 4030 entegrelerinde iki girişli dört EXOR kapısı mevcuttur.

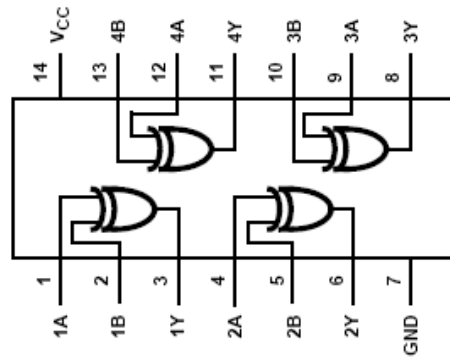
Sembolü

$$Q = A \oplus B$$

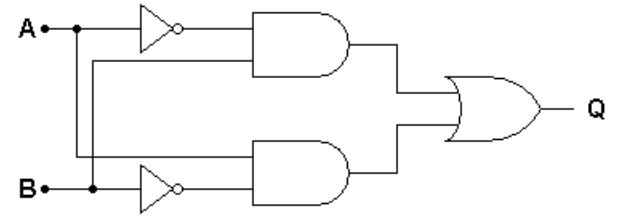
Çıkış Denklemi

A	B	Q
0	0	0
0	1	1
1	0	1
1	1	0

Doğruluk Tablosu

7486 Entegresi

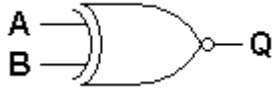

Eş Devresi

LOJİK KAPILAR (LOGIC GATES)

✓ ÖZEL VEYA DEĞİL KAPISI (EXNOR GATE)

- ✓ Girişleri farklı olduğunda çıkış Lojik 0, girişleri aynı olduğunda ise çıkış Lojik 1 olur. Bu sebeple benzerlik kapısı olarak da adlandırılır.
- ✓ TTL yapıdaki 74266 ve CMOS 4077 entegrelerinde iki girişli dört EXOR kapısı mevcuttur.

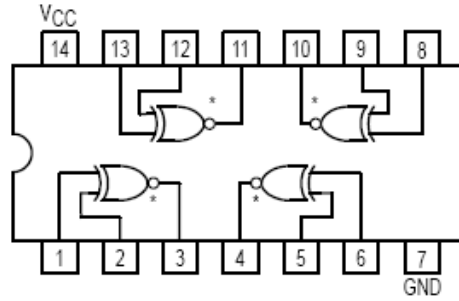
Sembolü

$$Q = \overline{A \oplus B}$$

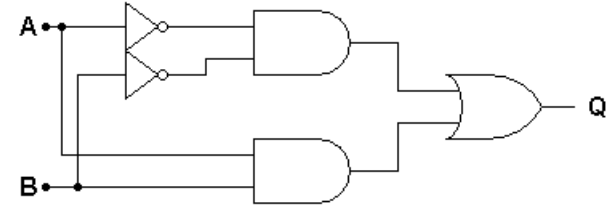
Çıkış Denklemi

A	B	Q
0	0	1
0	1	0
1	0	0
1	1	1

Doğruluk Tablosu

74266 Entegresi

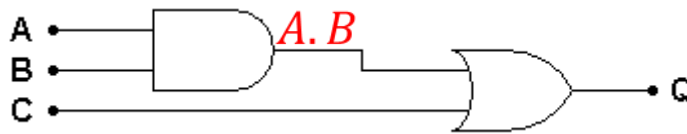

Eş Devresi

LOJİK DEVRELER VE İFADELER

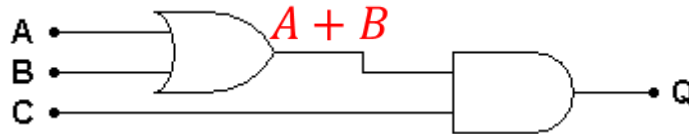
- ✓ Dijital elektronik entegreleri birbirine ardı ardına bağlı lojik kapı devrelerinden oluşurlar.
- ✓ Lojik devrelerde aynı türden lojik kapıların bir arada bulunabileceği farklı türden lojik kapılar da bir entegre içerisinde yer alabilir.
- ✓ Bu anlamda lojik devreleri bir mantıksal ifade ile tanımlanırlar.

✓ ÖRNEK:

$$Q = (A.B) + C$$

✓ ÖRNEK:

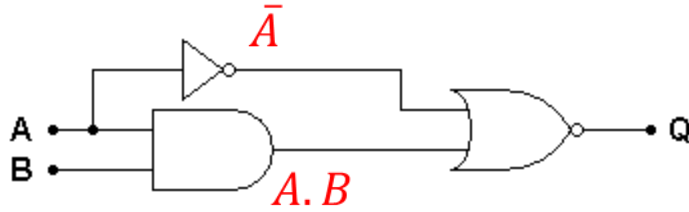

$$Q = (A + B).C$$

LOJİK DEVRELER VE İFADELER

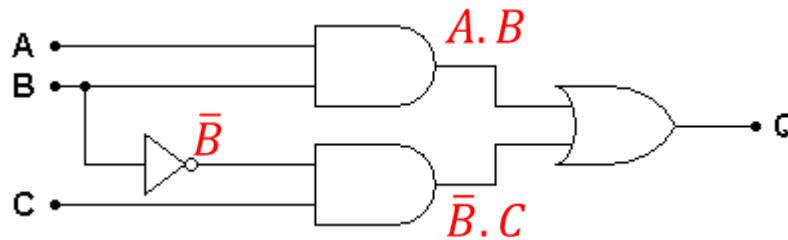
✓ ÖRNEK:

$$Q = \overline{\bar{A} + (A.B)}$$

LOJİK DEVRELER VE İFADELER

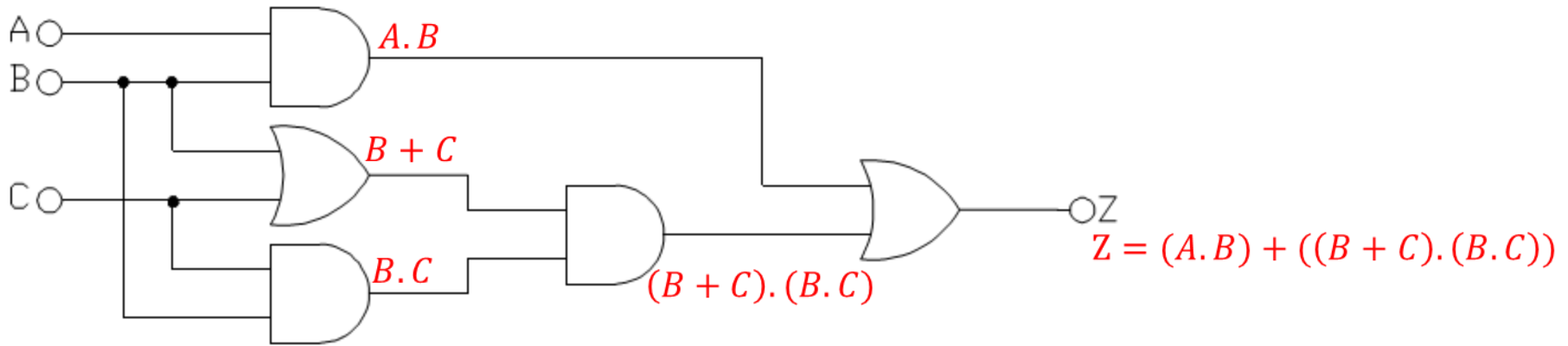
✓ ÖRNEK:

$$Q = (A.B) + (\bar{B}.C)$$

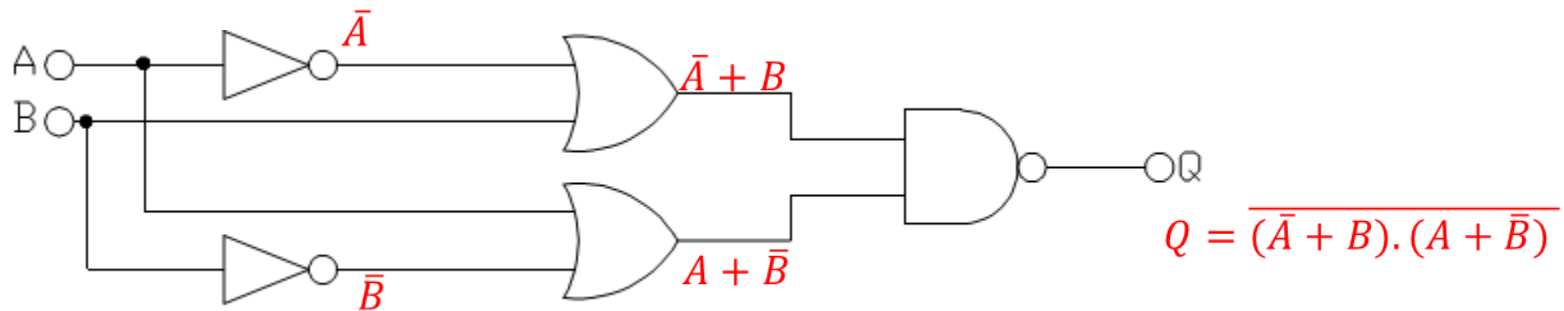
LOJİK DEVRELER VE İFADELER

✓ ÖRNEK:

LOJİK DEVRELER VE İFADELER

✓ ÖRNEK:

BOOLEAN MATEMATİĞİ VE LOJİK İFADELERİN SADELEŞTİRİLMESİ

- ✓ 1850'li yıllarda George Boole tarafından geliştirilen Boolean matematiği kuralları, 'VE', 'VEYA' ve 'DEĞİL' temel mantıksal işlemlerinden oluşan sembolik bir sistemdir.
- ✓ George Boole, temel mantıksal işlemleri kullanılarak toplama, çıkarma, çarpma, bölme ve karşılaştırma işlemleri yapabiliyordu. Bu işlemler temelde ikili işlemlerdi ve bu nedenle birbirinin tersi olan iki durumla açıklanabiliyordu:
- ✓ Doğru – Yanlış, Evet – Hayır, Açık – Kapalı, '1' – '0', vb.
- ✓ Başlangıçta pratik olarak görülmeyen sistem, daha sonraları yaygın olarak kullanılmaya başlandı ve 'Boolean Matematiği/Cebiri' veya 'Boolean Kuralları' olarak isimlendirildi.
- ✓ İkili sayı sistemi ile birleştirilen Boolean kuralları, sayısal elektronik devrelerin (buna bağlı olarak bilgisayarların) temelini oluşturdu.
- ✓ Her sistemin kendi içerisinde kuralları olması gibi, Boolean matematiğinde de kendi içerisinde kuralları vardır. Sadeleştirme işlemini gerçekleştirmede kullanılan bu kuralları genel hatları ile inceleyelim.

BOOLEAN MATEMATİĞİ VE LOJİK İFADELERİN SADELEŞTİRİLMESİ

✓ 1. TEMEL ÖZELLİKLER:

✓ Boolean matematiğindeki temel özellikler, etkisiz eleman, birim eleman, yutan eleman ve ters eleman olarak sıralanabilir.

✓ Toplamada etkisiz eleman (Lojik 0)

✓ $A + 0 = A$

✓ $0 + 0 = 0$

✓ $1 + 0 = 1$

✓ Çarpmada etkisiz eleman (Lojik 1)

✓ $A \cdot 1 = A$

✓ $0 \cdot 1 = 0$

✓ $1 \cdot 1 = 1$

✓ Toplamada birim eleman

✓ $A + 1 = 1$

✓ $0 + 1 = 1$

✓ $1 + 1 = 1$

✓ Çarpmada yutan eleman

✓ $A \cdot 0 = 0$

✓ $0 \cdot 0 = 0$

✓ $1 \cdot 0 = 0$

✓ **Ters eleman:** Bir lojik değişkenin değeri '0' ise tersi(değili) '1'dir. Değişken '1' ise tersi(değili) '0'dır. A' veya $\bar{A}$ olarak gösterilir. Aynı zamanda bir değişkenin tersinin tersi kendisidir.

✓ $A = 0 \rightarrow A' = 1$

✓ $A = 1 \rightarrow A' = 0$

✓ $A - A''$

BOOLEAN MATEMATİĞİ VE LOJİK İFADELERİN SADELEŞTİRİLMESİ

✓ 1. TEMEL ÖZELLİKLER:

✓ Toplama ve çarpma işlemleri

✓ $A + A' = 1$

✓ $0 + 1 = 1$

✓ $1 + 0 = 1$

✓ $A \cdot A' = 0$

✓ $0 \cdot 1 = 0$

✓ $1 \cdot 0 = 0$

✓ $A + A = A$

✓ $0 + 0 = 0$

✓ $1 + 1 = 1$

✓ $A \cdot A = A$

✓ $0 \cdot 0 = 0$

✓ $1 \cdot 1 = 1$

BOOLEAN MATEMATİĞİ VE LOJİK İFADELERİN SADELEŞTİRİLMESİ

✓ 5. DAĞILMA KANUNU

- ✓ Gerek toplamanın çarpma üzerindeki gerekse çarpmanın toplama üzerindeki dağılma özellikleri olarak tanımlanan kanunlar, aynı şekli ile boolean matematiğinde de kullanılmaktadır.
- ✓ $A \cdot (B + C) = (A \cdot B) + (A \cdot C)$
- ✓ $A + (B \cdot C) = (A + B) \cdot (A + C)$

✓ 6. YUTMA KANUNU

- ✓ Yalnızca boolean matematiğinde geçerli olan kurallardan bir diğeri yutma kanunudur.
- ✓ $A + (A \cdot B) = A$
- ✓ $A \cdot (A + B) = A$

✓ 7. BASİTLEŞTİRME KANUNU

- ✓ Toplama ve çarpma işlemlerinde geçerli olan basitleştirme kanunu aynı şekli ile Boolean matematiğinde de geçerlidir.
- ✓ $A + (A' \cdot B) = A + B$
- ✓ $A \cdot (A' + B) = A \cdot B$

BOOLEAN MATEMATİĞİ VE LOJİK İFADELERİN SADELEŞTİRİLMESİ

✓ 8. DE MORGAN KANUNLARI

- ✓ VEYADEĞİL ve VEDEĞİL işlemlerinden faydalanarak uygulanan ve lojik işlemlerde kolaylıklar sağlayan kurallar 'De Morgan Kanunları' olarak isimlendirilir.
- ✓ $\overline{A \cdot B} = \bar{A} + \bar{B}$
- ✓ $\overline{A + B} = \bar{A} \cdot \bar{B}$

DOĞRULUK TABLOLARI

- ✓ Lojik devrelerde, giriş değişkenlerinin alabilecekleri sayısal değerleri (kombinasyonları) ve sayısal değerlere göre çıkışların durumunu gösteren tablolar, 'doğruluk tablosu' olarak isimlendirilir.
- ✓ Doğruluk tabloları oluşturulurken, giriş değişken sayısına göre durum ifadesi ortaya çıkar. 'n' tane değişken için 2^n değişik durum oluşur.
- ✓ Örneğin; 2 değişkenli bir ifade için $2^2 = 4$ değişik durum, 3 değişkenli bir ifade için $2^3 = 8$ değişik durum elde edilir.
- ✓ **ÖRNEK:** Giriş değişkenlerinin A ve B olduğu bir sistemde $A+B$ işlemi gerçekleştirildiğine göre sisteme ait doğruluk tablosunu oluşturunuz.

A	B	Q
0	0	0
0	1	1
1	0	1
1	1	1

DOĞRULUK TABLOLARI

✓ **ÖRNEK:** De Morgan teoremlerini doğruluk tablosu ile ispatlayalım.

✓ $\overline{A \cdot B} = \bar{A} + \bar{B}$

A	B	$\overline{A \cdot B}$	$\bar{A} + \bar{B}$
0	0	1	1
0	1	1	1
1	0	1	1
1	1	0	0

✓ $\overline{A + B} = \bar{A} \cdot \bar{B}$

A	B	$\overline{A + B}$	$\bar{A} \cdot \bar{B}$
0	0	1	1
0	1	0	0
1	0	0	0
1	1	0	0

DOĞRULUK TABLOLARI

✓ **ÖRNEK:** Yutma kanunu eşitliklerini doğruluk tablosu ile ispatlayalım.

✓ $A + (A \cdot B) = A$

A	B	$A + (A \cdot B)$
0	0	0
0	1	0
1	0	1
1	1	1

✓ $A \cdot (A + B) = A$

A	B	$A \cdot (A + B)$
0	0	0
0	1	0
1	0	1
1	1	1

TEMEL AÇILIMLAR

- ✓ Daha önceki konularda bahsedildiği üzere, bir binary değişkeni, ya kendi normal formu olan A olarak veya değili olan A' formu ile ifade edilebilir.
- ✓ Bu formlarla ifade edilebilen değişkenler fonksiyon halini aldığı zaman; 'canonical form' (kanun-kaide) olarak adlandırılan 'minterm' (çarpımların toplamı) veya 'maxterm' (toplamların çarpımı) modellerinden biri ile gösterilirler.

Giriş Değişkenleri			Mintermler		Maxtermler	
A	B	C	Terim	İsim	Terim	İsim
0	0	0	$A'B'C'$	m_0	$A+B+C$	M_0
0	0	1	$A'B'C$	m_1	$A+B+C'$	M_1
0	1	0	$A'BC'$	m_2	$A+B'+C$	M_2
0	1	1	$A'BC$	m_3	$A+B'+C'$	M_3
1	0	0	$AB'C'$	m_4	$A'+B+C$	M_4
1	0	1	$AB'C$	m_5	$A'+B+C'$	M_5
1	1	0	ABC'	m_6	$A'+B'+C$	M_6
1	1	1	ABC	m_7	$A'+B'+C'$	M_7

TEMEL AÇILIMLAR

- ✓ Bir boolean ifadede bulunan değişkenlerin sahip olduğu veya oluşturabileceği kombinasyonların 'VE' (çarpım) işlemi sonucunda 1 olacak şekilde uyarlanmasına (değişkenin değeri 1 ise olduğu gibi alınıp, 0 ise değili ile ifade edilerek), 'minterm' denir.
- ✓ Aynı yolla, değişkenlerin kombinasyonlarının 'VEYA' (toplama) işlemi sonucunda 0 değerini almasını sağlayacak şekilde değişkenlerin şekillendirilmesine 'maxterm' denir.
- ✓ Tabloda üç değişkenli bir sistemde değişkenlerin oluşturabileceği kombinasyonlar ve bu kombinasyonlarda elde edilecek minterm ve maxterm terimleri verilmiştir.
- ✓ Bir Boolean fonksiyonu doğruluk tablosundan belirli kombinasyonların seçilmesi, seçilen kombinasyonların sonuç olacak şekilde formlandırılması ve formlandırılan kombinasyonların toplanması ('VEYA' işlemine tabi tutulması) şeklinde tanımlanabilir.

DOĞRULUK TABLOLARI

- ✓ **ÖRNEK:** Aşağıdaki tabloda f fonksiyonunu minterm ve maxterm formu ile tanımlayalım.

A	B	C	Q
0	0	0	0
0	0	1	1
0	1	0	0
0	1	1	0
1	0	0	1
1	0	1	0
1	1	0	0
1	1	1	1

✓ MİNTERMLERİN TOPLAMI

Çıkış fonksiyonunda '1' olarak tanımlanan kombinasyonlardaki değişken değerleri 001, 100 ve 111 olduğundan, bu kombinasyonları temsil eden değişkenler fonksiyon olarak,

$$Q = m_1 + m_4 + m_7 = A'B'C + AB'C' + ABC$$

şeklinde ifade edilir.

✓ MAXTERMLERİN ÇARPIMI

Çıkış fonksiyonunda '0' olarak tanımlanan kombinasyonlar referans olarak alınır, kombinasyonları temsil eden değişkenler fonksiyon olarak;

$$Q = M_0 \cdot M_2 \cdot M_3 \cdot M_5 \cdot M_6$$

$$Q = (A+B+C) \cdot (A+B'+C) \cdot (A+B'+C') \cdot (A'+B+C') \cdot (A'+B'+C)$$

şeklinde tanımlanır.

DOĞRULUK TABLOLARI

- ✓ Mintermlerin toplamı olarak ifade edilmek istenen bir fonksiyon 'Σ' sembolü ile belirtilir.
- ✓ Bu sembolün kullanıldığı durumlarda fonksiyon;

$$Q(A,B,C) = m_1 + m_4 + m_7 = A'B'C + AB'C' + ABC$$

$$Q(A, B, C) = \sum (1,4,7)$$

şeklinde ifade edilir.

- ✓ Maxtermlerin çarpımı olarak ifade edilmek istenen bir fonksiyon ise 'Π' sembolü ile belirtilir.
- ✓ Bu sembolün kullanıldığı durumlarda fonksiyon;

$$Q = M_0 \cdot M_2 \cdot M_3 \cdot M_5 \cdot M_6$$

$$Q(A,B,C) = (A+B+C) \cdot (A+B'+C) \cdot (A+B'+C') \cdot (A'+B+C') \cdot (A'+B'+C)$$

$$Q(A, B, C) = \prod (0,2,3,5,6)$$

şeklinde ifade edilir.

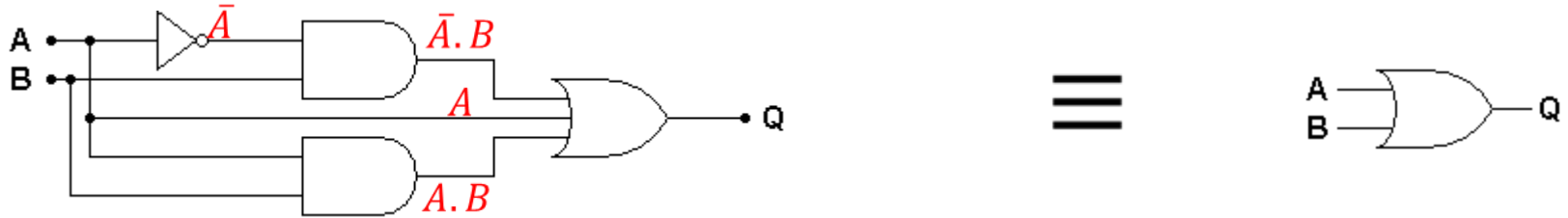
DOĞRULUK TABLOLARI

- ✓ **ÖRNEK:** $Q = A\bar{B}C + ABC + \bar{A}\bar{B}C + A\bar{B}\bar{C} + ABC\bar{C}$ ifadesine ait lojik devreyi çiziniz. Çıkış ifadesine ait doğruluk tablosunu oluşturunuz.

BOOLEAN MATEMATİĞİ VE LOJİK İFADELERİN SADELEŞTİRİLMESİ

- ✓ Lojik ifadeler boolean matematiği kurallarından faydalanılarak sadeleştirilebilir.
- ✓ Bir mantıksal ifadenin sadeleştirilmesi ile elde edilen lojik devre, sadeleştirme işlemi öncesindeki lojik devre ile aynı işlevi görür.
- ✓ Sadeleştirme işlemi bize kullanılacak malzemedan ve devre işçiliğinden önemli ölçüde avantaj sağlar.

- ✓ **ÖRNEK:** $Q = \bar{A} \cdot B + A + A \cdot B$ mantıksal ifadesine ait lojik devreyi çiziniz. İfadeyi sadeleştiriniz. Sadeleştirme işlemi sonrasında elde edilen lojik devreyi çiziniz.

- ✓ $Q = \bar{A} \cdot B + \underbrace{(A + A \cdot B)}_A = A + \bar{A} \cdot B = \underbrace{(A + \bar{A})}_1 \cdot (A + B) = A + B$

BOOLEAN MATEMATİĞİ VE LOJİK İFADELERİN SADELEŞTİRİLMESİ

✓ **ÖRNEK:** $Q = \bar{A}\bar{B}\bar{C} + \bar{A}\bar{B}C + A\bar{B}\bar{C} + A\bar{B}C$ ifadesini sadeleştiriniz.

BOOLEAN MATEMATİĞİ VE LOJİK İFADELERİN SADELEŞTİRİLMESİ

✓ **ÖRNEK:** $Q = AC + \bar{A}C + \bar{C}$ ifadesini sadeleştiriniz.

BOOLEAN MATEMATİĞİ VE LOJİK İFADELERİN SADELEŞTİRİLMESİ

✓ **ÖRNEK:** $Q = (\bar{A} + B)(A + B)$ ifadesini sadeleştiriniz.